

Protocol hoofdluis Mgr. Zwijsenschool

Informatie en instructie

September 2025

Inhoud

Inleiding	3
1. Achtergrondinformatie over luizen en neten.....	4
1.1 Wat zijn hoofdluizen?	4
1.2 Wat zijn neten?	4
1.3 Hoe krijg je luizen?	5
1.4 Is het erg om hoofdluis te hebben?	5
2. Opsporen en behandelen door ouders thuis	6
2.1 Het opsporen van hoofdluis en neten.....	6
2.2 De behandeling van hoofdluis	6
2.3 Het voorkomen van verspreiding	7
3. Hoofdluisbestrijding: de aanpak op school	8
3.1 Regels en afspraken.....	8
3.2 Werkwijze luizenouders tijdens een standaardcontrole.....	9
3.3 Werkwijze luizenouders tijdens hercontrole	9
Bijlage 1: Aankondiging luizencontrole naar ouders.....	10
Bijlage 2: Brief 'in de klas heerst hoofdluis'	11

Inleiding

Deze informatie en instructie gaat over hoofdluis en hoe de Mgr. Zwijsenschool omgaat met het voorkomen van verspreiding van hoofdluis wanneer zich hoofdluis voordoet.

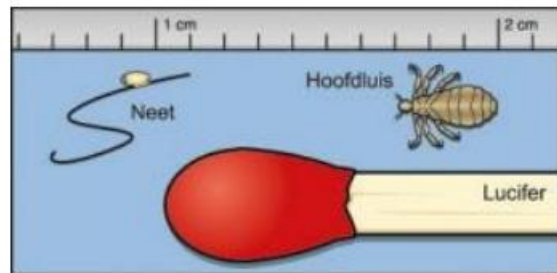
In deze informatie en instructie staat informatie uit de richtlijn van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM). Dit document is opgesteld in samenspraak met GGD Gelderland- Zuid. Veel van de algemene informatie in dit document, komt uit het document 'Hoofdluis, informatie en instructie' van GGD Gelderland-Zuid.

1. Achtergrondinformatie over luizen en neten

1.1 Wat zijn hoofdluizen?

Hoofdluizen zijn kleine, grauwe beestjes van ongeveer 3 mm. Ongeveer zo groot als de kop van een lucifer. Ze leven van bloed en komen alleen voor tussen de haren van mensen. Nadat de luis bloed heeft opgezogen is hij roodbruin van kleur.

Buiten de hoofdhuid verzwakken luizen snel omdat ze geen voeding krijgen. Iedereen die niet kaal is, kan ze krijgen. Het maakt niet uit of het haar lang of kort is. Luizen maken geen onderscheid tussen schoon en vies haar. Ze kunnen zich met hun pootjes heel stevig aan het haar vasthouden, ook tijdens het wassen. Regelmatig wassen helpt niet tegen hoofdluis.

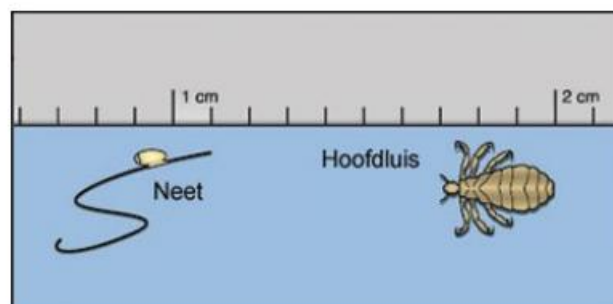

Volwassen luizen leggen zo'n 6 tot 8 eieren per dag: dit zijn de neten. Luizen plakken hun eieren bij voorkeur vast aan de haren op de warmste plaatsen op het hoofd. Zoals onder de pony, achter de oren en in de nek. Een volwassen luis leeft ongeveer een maand. De neten komen na 7 tot 9 dagen uit. Na 7 tot 9 dagen beginnen nieuwe luizen ook met neten leggen. Het is dan ook niet verwonderlijk dat het aantal luizen op een hoofd in korte tijd sterk toeneemt.

1.2 Wat zijn neten?

Neten zijn meestal witgrijs van kleur. Ze zijn ongeveer 1 mm en lijken op roos. Het verschil met roos is duidelijk. Roos zit namelijk los en valt gemakkelijk uit de haren. Neten zitten vastgekleefd aan de haren. Bij een besmetting zitten ze meestal vlakbij de hoofdhuid. Vooral op warme plaatsen onder de pony, achter de oren en in de nek.

Het is moeilijk onderscheid te maken tussen neten die nog een 'luis' bevatten of neten die al leeg zijn. Bij lege neten is de luis er uit gekropen. Lege neten groeien met het haar mee. Dus hoe verder de neet van de hoofdhuid af is, hoe langer geleden deze is gelegd. Neten die verder dan 1 cm van de hoofdhuid zitten, bevatten geen luis meer. Waar neten zitten, zijn meestal ook luizen. Maar dit hoeft niet.

1.3 Hoe krijg je luizen?

Luizen kunnen niet springen. Het zijn 'overlopers' die van de één naar de ander lopen. De besmetting vindt dan ook alleen plaats via direct haar op haarcontact. Doordat kinderen vaak hun hoofden bij elkaar hebben, komt het bij hen vaak voor.

Iedereen kan hoofdluis krijgen. Gewone lichaamshygiëne is niet van invloed op het krijgen van hoofdluis. Luizen leven van mensenbloed en dat vinden ze ook op een schoon, kortgeknipt hoofd.

1.4 Is het erg om hoofdluis te hebben?

Er zijn weinig betrouwbare gegevens bekend over hoeveel mensen hoofdluis hebben. Meestal is er sprake van een plotseling verschijnen en vermenigvuldigen. Net als bij muggenbeten is het ene kind vatbaarder voor luizen dan een ander. Bij een directe en consequente bestrijding kan de luis ook betrekkelijk snel weer verdwenen zijn. Het is dus niet ernstig. Het is wel nodig de luis zo snel en effectief mogelijk te bestrijden.

Hoofdluizen veroorzaken over het algemeen alleen maar jeuk. Bij de eerste besmetting treedt de jeuk soms pas na één of twee weken op. Bij volgende besmettingen bijna direct. Maar dat hoeft niet altijd. Voor zover bekend dragen hoofdluizen geen ziekten over. Door krabben kunnen korstjes op de hoofdhuid ontstaan. Mogelijk kunnen hierbij ook infecties ontstaan.

2. Opsporen en behandelen door ouders thuis

2.1 Het opsporen van hoofdluis en neten

Hier wordt het opsporen van hoofdluis door ouders thuis beschreven. De aanpak door de luizenouders kun je vinden in hoofdstuk 3. Luizen zijn door mensen op te sporen. Laat altijd iemand anders de haren controleren.

Met een fijntandige kam, kam je de haren pluk voor pluk vanaf de hoofdhuid. Dit kan boven een witte sloop of de wasbak, dan zijn luizen het best zichtbaar. De voorkeursplaatsen van de luizen zijn op de meest warme plaatsen; onder de pony, achter de oren en in de nek. Zorg voor goed licht, dan kun je kleine grijze beestjes zien lopen door het hoofdhaar. Als je luizen vindt, spoel ze dan in het toilet of wasbak weg. Neten zijn moeilijker te zien. Zij zitten aan het haar vast geplakt.

2.2 De behandeling van hoofdluis

Er zijn 2 mogelijkheden:

De uitkammethode: Twee weken lang het haar dagelijks kammen met een fijntandige kam.

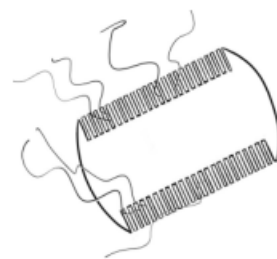
Kam 14 dagen elke dag het haar met een fijntandige kam. Ga als volgt te werk:

- ✓ Was het haar eerst met gewone shampoo en spoel het uit. Bescherm de ogen met een washandje.
- ✓ Doe ruim crèmespoeling in het haar en laat het zitten om het kammen makkelijker te maken.
- ✓ Kam eerst met een gewone kam de klitten uit het haar.
- ✓ Houd het hoofd voorover boven een wasbak of een stuk wit papier. Pak de kam en kam het haar van achter naar voren, tegen de schedelhuid aan; start bij het ene oor en schuif, plukje voor plukje, na elke kambeweging op naar het andere oor.
- ✓ Veeg tijdens de kambeurt de kam regelmatig af aan een witte papieren servet of zakdoek. Kijk of je luizen ziet. Spoel gevonden luizen door de wc of wasbak.
- ✓ Reinig na het gebruik de kam met water en zeep en verwijder de luizen en neten.

Eventueel daarna de neten behandelen met azijn. Hierdoor raakt de plaklaag los waarmee het op het haar zit:

- ✓ Doe wat azijn op bijv. een stuk keukenrol en wrijf dit in de haren. Vooral op de plekken waar de neten zitten.
- ✓ Laat dit even intrekken.

- ✓ Kam de neten er uit. Doe het eventueel met je nagels.
- ✓ Spoel het haar weer uit met water.

Kammen in combinatie met een antihoofdluismiddel

Als er na 2 weken kammen nog steeds luizen zijn, kun je het kammen combineren met het gebruik van een antihoofdluismiddel. Blijf het haar kammen. En gebruik volgens de bijsluiter het antihoofdluismiddel.

Gebruik bij voorkeur een antihoofdluismiddel met de werkzame stof dimeticon. Hoofdluis kan namelijk ongevoelig worden voor de werkzame stoffen malathion en permetrine.

2.3 Het voorkomen van verspreiding

Zoals gezegd kan iedereen hoofdluis krijgen. Als er luizen zijn, is het belangrijk om de directe omgeving te waarschuwen. Denk aan vriendjes en vriendinnetjes. Zij kunnen dan snel met de kam het haar controleren en waar nodig starten met behandeling.

Kinderen met hoofdluis hoeven niet thuis te blijven van school!

Wel vinden we het belangrijk dat ouders het school laten weten als er luizen zijn, wij kunnen dan de ouders van de desbetreffende groep(en) op de hoogte stellen dat er hoofdluis is en ze vragen om thuis het haar van hun kind(eren) te controleren.

Als er luizen zijn, dan laat je dit weten aan de leerkracht van je kind of aan de administratie van de school.

Dit kan door een bericht te sturen via Social Schools of door even naar de school te bellen op 0418-637070.

3. Hoofdluisbestrijding: de aanpak op school

3.1 Regels en afspraken

- ✓ De hoofdluiscontrole wordt uitgevoerd door luizenouders. Zij worden aangestuurd door Linda Schoelitsz. Iedere groep heeft zijn eigen, vaste luizenouders.
- ✓ De luizencontrole vindt iedere eerste woensdag na een vakantie plaats. De controle begint om 8.30u.
- ✓ Luizenouders controleren een groep altijd als tweetal.
- ✓ Luizenouders controleren de groep(en) van hun eigen kind(eren).
- ✓ De administratie van de school stuurt op de maandag voorafgaand aan een (her)controle een bericht naar de ouders om ze te herinneren aan de controle. Zie bijlage 1.
- ✓ Indien er tijdens een controle na een vakantie luizen en/of neten worden geconstateerd in een groep, vindt er na twee weken een hercontrole plaats in die groep. De controle begint om 8.30u. De nacontrole vindt ook weer plaats door de vaste luizenouders van de groep.
- ✓ Luizenouders mogen eventuele nog niet schoolgaande kinderen meenemen tijdens de controle. Zij blijven echter wel zelf verantwoordelijk voor de zorg van hun jongere kind.
- ✓ School zorgt, in samenspraak met Linda, jaarlijks voor een oproep via Social Schools om luizenouders te werven.
- ✓ School zorgt jaarlijks, in samenspraak met Linda, voor een 'opfriscursus luizencontrole'. Hierin worden de regels en afspraken rondom de luizencontrole doorgenomen met de luizenouders en indien nodig krijgen luizenouders ook uitleg over het opsporen van luizen en neten. Deze bijeenkomst vindt jaarlijks plaats in de weken rondom de herfstvakantie.
- ✓ De administratie van de school verzorgt vooraf aan de controle alle benodigde materialen voor de controle (klassenlijsten, puntkammen, ontsmettingsmiddel)
- ✓ De administratie van de school belt de ouders van de leerlingen die luizen en/of neten hebben op de dag van de controle en op de dag van de nacontrole.
- ✓ Indien er in een groep hoofdluis wordt geconstateerd, stuurt de administratie van de school de ouders van die groep een informatiebrief. Zie bijlage 2.
- ✓ Luizenouders respecteren de privacy van het kind en de ouders. Er wordt bijvoorbeeld op het schoolplein of via Whatsapp niet besproken of benoemd welke kinderen hoofdluis hebben.
- ✓ Indien luizenouders privé worden benaderd door een ouder van een kind met hoofdluis en/of neten, dan verwijzen zij deze ouder altijd door naar school. Er wordt door de luizenouder niet ingegaan op vragen/opmerkingen door andere ouders.
- ✓ Indien een leerling niet deel wil nemen aan de luizencontrole, dan dienen ouders dit aan te geven bij de administratie van de school. Deelname is niet verplicht, maar wordt zeer sterk aanbevolen.
- ✓ Leerkrachten mogen weten of er kinderen uit hun klas luizen en/of neten hebben. Van hen wordt een professionele houding ten opzichte van deze leerlingen verwacht. Dat wil onder andere zeggen dat zij geen onderscheid in woord en gebaar maken richting deze leerlingen.

3.2 Werkwijze luizenouders tijdens een standaardcontrole

- ✓ De standaardcontrole vindt per groep plaats in de eigen klas. Alleen de leerlingen worden gecontroleerd.
 - ✓ Bij een standaardcontrole worden alle groepen van de school gecontroleerd.
 - ✓ Er wordt in ieder geval op de volgende plaatsen op het hoofd gecontroleerd:
 - De haren achter de oren
 - De kruin
 - De haren in de nek
 - De haren achter de pony
 - ✓ Tijdens de controle kan gebruikt gemaakt worden van puntkammen, waarmee makkelijker secties van haren kunnen worden bekeken. Er wordt geen gebruik gemaakt van handschoenen. Wel is er desinfecterende handgel beschikbaar.
 - ✓ De controle vindt buiten de klas plaats. Er worden twee stoelen klaargezet buiten het lokaal, de leerlingen komen naar de luizenouders toe. Zo kunnen ouders indien nodig ook 'ongezien' even met elkaar meekijken als er twijfel bestaat over de aanwezigheid van luizen en/of neten.
 - ✓ Alleen in de kleuterklassen mag de controle ook in de kring plaatsvinden.
 - ✓ Luizenouders nemen een klassenlijst mee de klas in en noteren daarop:
 - A = kind is afwezig
 - N = neten
 - L = luizen
 - OK = geen neten/luizen
- Let op: bij iedere leerling dus een notitie maken direct nadat de leerling gecontroleerd is!
- ✓ Luizenouders zorgen ervoor dat de klassenlijsten niet zichtbaar zijn voor de leerlingen.
 - ✓ Luizenouders zorgen ervoor dat de klassenlijsten, puntkammen en desinfecterende handgel na afloop van de controle worden ingeleverd bij de administratie van de school.
 - ✓ In groepen waar hoofdluis en/of neten zijn gevonden vindt een hercontrole plaats.

3.3 Werkwijze luizenouders tijdens hercontrole

- ✓ De hercontrole vindt plaats twee weken na de eerste controle. Hierdoor krijgen ouders de mogelijkheid hun kind goed te behandelen.
- ✓ De hercontrole wordt uitgevoerd in die groep(en) waar bij de standaardcontrole hoofdluis en/of neten zijn gevonden. De hercontrole vindt plaats volgens de werkwijze van de standaardcontrole

Bijlage 1: Aankondiging luizencontrole naar ouders

Beste ouders/verzorgers,

Aanstaande woensdag is er weer luizencontrole. Om de controle zo gemakkelijk mogelijk te maken, willen we u vragen om ervoor te zorgen dat uw kind woensdag naar school komt met losse haren. Zorgt u er ook voor dat uw kind die dag schone en gewassen haren heeft, zonder gel of wax? Dit maakt de controle prettiger voor zowel uw kind, als voor de luizenouder.

Alvast hartelijk dank voor uw medewerking!

Team Mgr. Zwijsenschool

Bijlage 2: Brief 'in de klas heerst hoofdluis'

Gelderland-Zuid

Onderwerp: Hoofdluis

Beste ouder en/of leerling,

In de klas/op school heerst hoofdluis. In deze brief vertellen wij je, wat je kunt doen om de hoofdluis te bestrijden.

Kammen

Het beste is om te kammen met een 'hoofdluiskam'. Dit is een speciale, fijntandige kam die je kunt kopen bij de apotheek of drogist. Kam het haar 14 dagen lang elke dag met deze fijntandige kam. Het kammen werkt het beste als iemand anders het doet.

Volg deze stappen:

- Maak het haar doornat. Verdeel crèmespoeling door het haar (niet uitspoelen).
- Bescherm de ogen met een washandje. Kam met een gewone kam de klitten weg.
- Pak dan de fijntandige kam en kam het hoofdhaar helemaal door vanaf de haarwortel. Begin bij het ene oor en kam – pluk voor pluk – door tot het andere oor.
- Vastgeplakte neten kun je losweken door deze te deppen met azijn.
- Veeg tijdens de kambeurt de kam regelmatig af aan een papieren servet of zakdoek.
- Spoel de crèmespoeling uit.
- Maak de kam schoon met water en zeep. Verwijder de eventueel achtergebleven luizen en neten uit de kam.

Zijn de luizen nog niet weg?

Zijn de luizen na 14 dagen nog niet weg? Gebruik dan een bestrijdingsmiddel van de apotheek of drogist. Lees de gebruiksaanwijzing goed door. Blijf het haar daarna nog 14 dagen kammen op de manier die we hierboven beschreven hebben.

Goed om te weten

- Het krijgen van luizen heeft niets te maken met 'schoon of vies'. Luizen leven van mensenbloed en dat vinden ze ook op een hoofd met schoon haar.
- Jassen en beddengoed wassen hoeft niet meer (bron: RIVM).
- Luizen lopen over van hoofd naar hoofd. Is er hoofdluis in het gezin? Controleer dan iedereen in het gezin op hoofdluis.

Tips om (verspreiding van) hoofdluis tegen te gaan

1. Gebruik een bestrijdingsmiddel alleen om hoofdluis te bestrijden. Nooit om te voorkomen, want dat werkt niet.
2. Luizen wennen aan een bestrijdingsmiddel als je het te vaak gebruikt. Het effect verdwijnt dan. Ook kan de hoofdhuid geïrriteerd raken.
3. Hoe eerder je de hoofdluis behandelt, hoe eerder de verspreiding stopt.

Meer informatie vind je op de pagina van het [RIVM](#) over hoofdluis. Bekijk daar ook een video-opname met een kaminstructie. Heb je nog vragen? Bel ons gerust: 088 - 144 71 11 (op werkdagen tussen 8.00 en 17.00 uur).

Met vriendelijke groet,
Team Jeugdgezondheidszorg
GGD Gelderland-Zuid

GGD Gelderland-Zuid
Postbus 1120
6501 BC Nijmegen
www.ggd gelderlandzuid.nl
info@ggd gelderlandzuid.nl

Hoofdvestigingen
GGD Gelderland-Zuid

Regio Nijmegen (Nijmegen)
Regio Rivierland (Tiel)

Jeugdgezondheidszorg

jeugdgezondheidszorg@ggd gelderlandzuid.nl
T: (088) 144 71 11